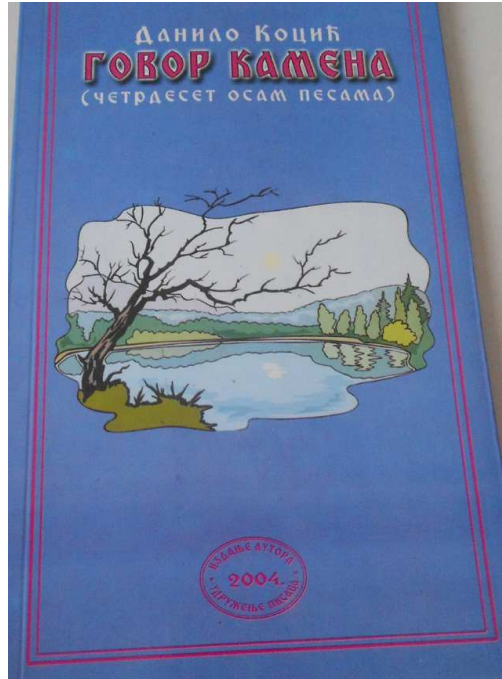

Данило Коцић

ГОВОР КАМЕНА

(четрдесет осам песама)

Лесковац 2004.

Данило Коцић

ГОВОР КАМЕНА

(четрдесет осам песама)

Лесковац 2004.

Збирку посвећујем пријатељима
А у т о р

ГОВОР КАМЕНА

Проструји прљава радозналост
Ошамућени тешким мирисима
Опраштамо се као да нас нема
У ноћи што је говорила као камен

Свадљиво се топило моје време
Растем као ненадана поплава
Све сам даље од живота
Браним се испијеним зеницама

Тело прети да подивља
Слушам мукло сећање у себи
Помама ме стизалао кромице
Варљива као коцкарска срећа

Налазим се у дотрајалом повезу
Тихо се прелиставам као у цркви
Изговарам сакате фразе
Као да се плашим свога одговора

Сећања су моја нестајања
Како да подвалим старости
Још ме деле године као свици
Да ли ћу успети да умрем на време!?

ЗАНАВЕК

Целог живота су ми говорили:
- Трчи, ради, скапавај
Однеће све невреме и ђаво!
Поражен и понижен немам снаге да се вратим

Кроз прозор је сунце изамило дан
Шапућем себи у браду
Пут се бечи, чека мој полазак
Постајем други човек, претварам се у старца!

Бежим од својих речи
Осећам стравичну звоњаву у телу
Хоћу да засвирам као да долази крсна слава
Нека све смрти заћуте у тами и забраву

Глас пуче
Као да ме позвао ђаво
Дан ми смени ноћ
И поклопи ме занавек!

НЕОДЛОЖНО ПУТОВАЊЕ

У поразима више нисам сам
Касним на неодложно путовање
Пребледео сам као стишане ватре
Пиљим у себе, зар сам чудо?

Можда ће доћи драги мирис сена
Или врела песма ракијска
Нека се бар вуче туђи зној
Нежељеним мислима бришем живот

Сам себи сам плашљив
Као птица којој су отели крила
Тетурам се од уморних гласова
Пратим своје пијано корачање

Полако ми се чини да лудим
Осећам болест свога гласа
Немам више жеља да побеђујем
Да ли је згодно време за умирање!?

ОНЕМОЋАЛИ СОКАК

Живот ми се преплиће као онемоћали сокак
Као блатњава и пијана кућа
Обојен сам дахом смрти
Не могу да исцедим своје речи

Глава изгледа попут реке што носи балване
Срчем своје мирисе, хладне руке се тетурају
Тело добија боју ораховог лишћа
Пиљим у таласање утробе

Очи прекривене маглом, обневиделе
Само жалосне врбе, црне и тешке
Гоне моје мисли несталне
Док године лете у знаку планинских вукова

Не осећам да се рађа дан
Видим препало чуђење
Недостижем траг живота
Умор се уселио као опомена

Ћутим, бојим се свога гласа
Само се из црне шуме наслућује непознато
Испод летњих облака
Гледам своју пустош и последње ноћење

БАУЉАЊЕ ВАТРЕ

Док је у ноћи бауљала ватра
Сенке су се ударале као нестални снови
Пустош у мени вири
И боји време бајатим ваздухом

Осећам језу хладне кише
Мирис дима се слика у окну
Угашене песме у даљини
Откривају мој промукли глас

Занемео сам од устајалости
Од одбеглих година
Одблеска светлости што сличи муњи
И у магновању тражим свој живот

Остаје ми да ћутим и слушавам себе
Плашим се својих изненадних речи
Осећам титрање своје тишине
Смрт не зна када треба да скрене!

ЗАДРЖАНЕ РЕЧИ

Можда ћу повући невидљиви траг
Нека возови одлазе, нека пристижу снови
Могу да брује и задржане речи
Нећу да се скривам као бегунац

Халапљиво јурим страх
Живот се плаши као кривудава река
Сукнуше таласи, осетих звер у ногама
Згуснут ваздух лелујаво најављује невреме

Губим камените голети детињства
Остају само вододолине да заносе ветрове
Замућен мрак једва показује пут
Док се поклањам својој сенки!

ПРЕПУКЛИ ГЛАС

Идем погурен бунилом
Чекам да изгубим ноћ
Сиви застор заклања сунце
Зар мора живот да се смеје препуклим гласом!?

На сивом небу одзвањају нечији кораци
Замичем у забран прошаран свицима
Осећам чело тврдо као пањ
Као да сам месечар, зјапи ми поглед

Оглувело доба буљи у неопране прозоре
Гнездим своју косу, дрхти рука
Док ветар звижди другом ветру
Учиним се и себи молећиво!

ЧОВЕК КОЈЕГ НИСАМ ЗНАО

Рете речи упразно као снови
У мучном дану лебдим
Између живота и смрти

Са радија мељу тражене песме
Док траје преостало време!
Не могу да будем смирен као понорница

Шири се лажни мирис летње кише
Лице се растапа у пролазности
Зар да опсујем живот?

Због очију опустелих у близини нестајања!
Ближим се човеку којег нисам знао

Можда ће бол пререзати наредне сате
Док се будем враћао из преосталог света
Помислих дуго и отегнуто

НАТРУЛИ ПРОЛАЗ

Моја сенка се завлачи под звоник
Ноћ је густа као да је обојена непрозиром
Мрачна копрена занемела месец
пси се ускомешали

Очима детета гледам ово споро цурење
Правим наказне боре; долази дан усијања
Ваздух ће пргутати дуге димове
Само далека пространства наслућују наше мисли

Гоним себе, болом ћу презрети сва несећања
Ноћ се бригом засекла у време
Напет сам као огољени срп
Грчим се над безданим небом

Све се надноси као натрули пролаз
Опомињу тамне сенке; јурим сумануто
Сусрећем своје оћутало лице
Нек бели чаршави буду моја свечана одела!

ВРЕМЕ ВРШЕ

Иза ових градова, у близини, села умиру
Зри грожђе, мирно се дише; чежњиво
Напуштам мирис винограда
Нестају лагани ветрови и дим са огњишта

Фијуче нови простор, летим без освртања
Сањивим очима не чујем ништа
Све је залудо, наишло је тешко време
Слушам тај бесан и пресечен страх

Киша и муња оробили тело
Постадох нестваран; црnilо је избијало
Усред ове препекле празнине
Можда ће се сенке растрчати

Титрају одблесци; застадох
У пола корака осећам нечији глас
Збуни ме тврдоћа погледа
Посматрам дремљиво време и припреме путника

Очи ми ожеже неодређени покрет
Ћутим као да некоме претим
Густи борови излетеше испред очију
Расплинут пут крио је људске кораке

Почињем да се растачем без границе
Склапам поглед као завеса
Не чујем себе и друге, покривам лице рукама
Осећам тело како полако нестаје

КЛОКОТ ТОЧКОВА

Окрећем писмо према несталној светлости
Глас ми подрхтава као клокот точкова
Селе се сенке и крила великих птица
Испловио сам из таме сличан спаљеном пању

Све се измиче; очеђавило усред дана
Речи су ми голицале образе
Бледило је заробило моје руке
Узнемиравали су ме њени испијени гласови

Одједном је попуцало у мојој близини
Сажалјиво гледам себе, нестајем
Ошинут двосмислом и својом тајном
Преварен сам тежом клетвом од задњег суда

Зар је морала да проверава моје рањене речи
Ако је хтела да ме повреди
Могла је да најави слутњу
Опраштам се од прошлости
Идем у кафану да пијем ракију до зоре!

ПРАЗНА УТРОБА

Ближим се својој неизвесности
Вучем укочене ноге као сломљене гране
Речи јетко звоне између зидова
Нестала је и боја дубоких гласова

Подругљиво се смешим своме животу
Пред очима ми севају лица
Не могу да сакријем мржњу и бес
Не чудим се оптужујућем тону овог времена

Чему да захвалим што постајем заборав
Око усана осећам подругљиви осмех
Немам више снаге да се жилаво супродстављам
Нека надолazeћа тишина застре људе

Нема питања ме прекрише смоластом горчином
Све је некуд муњевито јурнуло
Ауторитети које смо сретали постали су фразе!
Испијам речи као жедан сунђер понуђену воду

У тами су само жишке што пеку као најјаче ватре
Нека се оглашавају људи у истрошеним оделима
Подбули од зноја и алкохола
Тврде усне скривале су све преостале снове

Сам почињем да сумњам у оно што говорим
Не бледим више од огорчења
Тешак поглед прекрива мир; глас потамни
Клокоће живот као празна утроба!

БОЈЕ ВОДЕНИХ ЗАВЕСА

Понекад метак зна да изневери
Затрепери збуњено
Без гласова
Подругљиво

Можда ми је тако суђено
Да будем миран
Осамљен
Заведен
Стргнут

Сећања вуку као сенке
Васкрсавају стрепње
И далеко време
У вечном дрхтају смрти

Нестају надања
Камени теснац
Залуди људе
Не воли сведоке

Видим само друге
Обнечујем себе
Миришу старе ствари
У бојама водених завеса

ПРОЗОРСКИ РАМ

Тражим питања за сутрашњи дан
Неизвесност ме пече тупим болом
Очекујем да ме ветар истрезни
Нада је побегла са годинама утрнућа

Схватам поражавајућу истину, живот је у опасности
Расплинуто време ми не значи никакво спасење
Хладан дашак с планинских коса ме запљускује
Тражи ми на лицу укочени осмех

Једва разазнајем и меке гласове
Пристиже мирис тамјана и увело цвеће
Ћутим, не желим да покварим паничну тишину

Надолази ново обзорје, нестају несни
Опседнут сам жељом да завлада тишина
Кроз свој прозорски рам гледам живот!

БРЕСТОВЕ СЕНКЕ

Кријем опрез, бежим од људи
Не могу да причам заборављене ствари
Пут се таласа као платно на ветру
Умиривао ме као мајчина песма пред спавање

Осећам радост због повремене празнине
Не желим да се предам уједима времена
Сан краде неиспаване очи
Осмехује ми се уморно и са тугом

Осећам у себи ужарено камење
Време тетура уједначеним ходом
Брестове сенке поздрављају повратнике
Река полако лиже обалу

Посматрам поглед који ми је однекуд знан
Све је отежало од кошмарних боја
Покушавам да пиљим у прошлост; назирем звезде
Стиже мир; ходам у манастирску тишину!

ТКАЊЕ ПУНО ПАКОСТИ

Васкрсава садашњост која престаје
Заигра ковитлац слике у свести као живот
Мир улеће у кавез
Ветар погурено цвили

У сваки растанак уткајем себе
Године сасецају наше гласове
Једва остају неке истрошене речи
И жене које се смеше празним очима

Вучем своје дахтање
Расуто је сећање
Осећам угашен поглед девојачких зеница
И жеравицу која ишчезава као нестална киша

Гужвајући лице у тужан осмех
Видим слеђен предео
И нестварне слике под слаповима месеца
Док нестају приче као болесници

Кроз прљаво стакло провлачи се дан
Рађају се нове искрице кајања
Осећам близини смиреног и тужног лица
И тихо ткање осмеха пуног пакости!

КИШЕ БОЈЕ БАКРА

Не стиже више песма, грч тражи наду
У гласу очекујем поруку
Очи су препуне уморних трагова
Окренут сам ноћној осами

Пратим своју проређену косу боје сламе
Хоћу да уловим изгубљени поглед
Очи у дубоким јамама не казују ништа
Само су присутне као прегореле рупе

Очекујем, а и сам знам шта се догодило
Препуштам се сунцу које показује пут
Све се око мене тањи
Чак и кише добијају боју бакра

Осећам како ми се глас простире само до ушију
Беже и ветар, и снег, и шуме
Туђи шапати се мешају
Преостаје ми да себе опомињем

Загубио сам све адресе
Заборављене реченице звоне на узбуну
Да ли ћу међу туђим сликама наћи своје лице?
Изгледам и самом себи попут сумњиве страже!

Равнодушан сам на ново рађање дана
Гледам црно небо као да чекам глас судбине
Изгубљене су и последње илузије
Немам времена ни да старим!

СЛУТЊЕ ТУЊИХ ГОВОРА

Нањушила ме смрт
Не могу више ни да се одазовем

Узнемирава ме струјање сопствене крви
Чини ми се да гори ноћ, не видим пламен
Ништа не могу до краја да разумем

Црвени капци казују да је било несна
У паузама између речи наслућујем туђе говоре
Док се кроз прозоре цеди снена светлост

Гледам сплет брезових грана
Видим нарагушене врапце
У облацима разазнајем нечије приче

Притајеним дисањем стишавам живот
Започиње дан надлазеће тишине!

МОЈ СВЕТ

У моме завичају пландује тишина
Људи нису у стању да напишу дуге речи

Из изговорених даљина
Слутим њихово панично несналажење

Сада бар можемо један другог да чујемо
Ћутимо, не знамо како да отпочнемо

Осим тишине нема ништа међу нама
Давно су се порушиле све моје заблуде

То ме смирује и тера на ново смиривање
Сва питања постају сувишна, тврда и одбојна

Затровао сам се димом и својим немирима
Ноћ се поново најављује над нашим ћутањем

Замућена је и страшна као и свака беспутна ноћ
Можда ћу себе почети да осећам као туђу сен!?

ДРУШТВО

Створио је речи да би сејао стрх и патњу
Док сунце догоревало као божићна свећа
Осећао је у грлу туђе преваре
Баш у дану који неповратно уништава и умире

Не вреди његово разапињање
Мрак пада у безданицу, не чека да утихне дан
Последњи зраци нешто траже
Премирање наглас му не причињава муку

Хоће само да се одбрани од ноћи
Која га меље као да је дошла сумњичавост
Остају само неизговорена тешка питања
И ненадана судбина затетураних мисли

Није знао да жалости, научио је само да пева
Његово друштво су били зној и мирис, буђ и кал
Цртали су га као пушку која никада није опалила
А и он је себе видео изван сваке опасности!

ПОСЛЕДЊИ ТРЕН

Око мене су густе и меке сенке сомотске
Ноћ је непрозирна и тешка као губер

Живот се препире као слап воде са камена
Не мислим више на себе

Опажам далеку сенку прекривену мрежом
Остали су плугови да сачекају сељачке руке

Ослушкујем кристалне звуке праскозорја
Кроз јутарње магле наслућујем праве гласове

Давно сам донео одлуку да занемим
Живот је престао да тече како је кренуо

Можда ће ме дочекати далеки болнички круг
Једва се довлачим до куће
Поново престајем да постојим

Гласови су допирали кроз непознати мрак
Долазе из неодређених даљина

Зашто су баш сада пристигле црне јаме
И магле над заспалим мочварама

Дошао је последњи трен
У коме се више ни сан не може одложити!

ПРЕОСТАЛО РАСПЕЋЕ

Застао сам немо, у знак освете
Чини ми се да се претварам у врану
Желим да је покосим као небеска муња
Али она одјури изван сваке опасности

Живот се топи пред нашим очима
Титра и сева пуноћом отрова и чемера
Љуто нас опомиње на преостала распећа
Све постаје мрско и до дна бљутаво

Као заверенички несан откривам труле тајне
Свет се заоденуо страшћу и патњом
Подмукло се хвата горчина у сувим очима
Као да смо опкољени наслагама мрака

Казујемо једно другоме да болујемо
Од неизлечивих рана
Осећам како куљају дим и магле
И самом себи личим на најгору авет

Дефинитивно се разграђује задња слика живота
Бездани се шире као летњи пожари
Горимо у дозрелим сликама
На путу страха и кајања

Можда ће нас спасити непознати дани
Док склапамо очи ћутећи молећиво

МЕЂУ НАШИМ ГРОБОВИМА

Из грла излази тихи јаук
Миришу уснуле траве, траже младе косце
Отварају ми се странице препуне успомена
Мешам времена, делим лоше и добре гласове

Како се само живот брзо скраћује и топи
Само су ветрови исти, прете као раније
У бојем огњу ништа се више не понавља
Ошамућујем се због зуја у ушима

Слутим што су већ најавиле бабе
Заварава ме глас мајке, звони као спасење
Смрт није ништа друго него ужас и кукњава
У јауцима и сузама не чујем ничије гласове

Рођаци измах оплакују своју и туђе судбине
Наши гласови су изгубили све мелодије
Ништа не може да надјача слику смрти
Не вреди обраћање ни Богу који све види

Народ се полако утишава
Само нарикаче пружају гласове
Осећам међе наших гробова са свих страна
Тамо, у близини наших умирања

Често су се свађале песма и кукњава
Заустављамо се сметени и збуњени
Док жалосни ричу комшијски волови
И док губимо сва наша памћења!

РЕЧИ ИЗ ПРЕПУНОГ ОБЛАКА

Почињемо све из почетка и све другачије
Ствари нас пресећу и људи плаше
Као олуја, мотају се сенке око наше куће

После рата
Када су надошле песме као планинске реке
Заборава се и мирис барута и окрвављена ватра
Само остају снови да казују у затамњеним сликама

После онога што је било
Више не може исто да траје
Крећемо споро као да смо у туђим оделима
Плашимо се да нас поново старе клетве не ошину

Од мисли које пристижу
Осећам горчину и чађ у устима
Хоћу да одагнам све тужне и црне гласове
Нико не жели да се све поново жалосно наручи

Очеве речи без гласа и одговора
Истоварише све што имају
Као да су дошле из препуног облака
Опомињале су да ратни кошмар још траје

НОЋНИ ГЛАСОВИ

Скачем испод покривача као да ме прогоне
Хватам ноћне гласове који су се изобличили
Од надолазећих брига цркла би сва наша стока

Жалим оца, поштујем његову сенку
Примећујем да му нагло седају власи
Осећам како се у себи исповеда, тражи заштиту

Отимам измождено тело магличастом сну
Докле ће ме пратити утваре и духови
Плашим се да ме нису пречули

У ноћи се све сенке покрећу и нападају
Од силне унутрашње јеке замирем
Истржу се незасити гласови и одмах истроше

Можда никоме неће бити спаса
Нека ће болештина када је небо овако варљиво
Удаљена воловска кола цвиле, најављују лопове

Месечев зрак ме храбри и рађа тутањ
У близини куће нешто се преломи
Савијам руке као да се од нечега браним

ОБОЈЕНО НЕБО

Љубав је варка и ковитлање магле
Уз њу гледамо објено небо
Заплаши све дозреле гласове
Нагони да замичемо путем и крадемо просторе

У нечему смо увек слични као различите ватре
Пољуљани изнутра, плашимо се страдања
Сви наши покрети су испуњени лудилом
Препознајемо лукавства када више није потребно

Излазимо из наших сенки насмејани
Уплакани, ћутљиви и тужни
Све погодбе су давно испричане
Уморни од свега, пред нама су дани који прете

Остајемо без конака, тако некада, тако и данас
Само осећамо свој ход и дах који љуто опомиње
Нико ме више не слуша
Гласови су се од себе раздробили!

ТАРАБЕ У МОЈИМ СЕНКАМА

Затварам очи, тражим изгубљену прошлост
Вуче се живот испод облака
Оголеле гране вапе за небом
Као зле слутње вране запљускују крилима

Пиљим у брда изнад гробља
У забране и винограде
Кроз иглично лишће
Гледам своје нестајање

Све се у мени растаче
Несајем у магли туге
Очекујем неспокој у будућности
Нећу успети нигде да се спасим

Очи препуне далеког бола
Тешко, бездано, суво грло
Бесане ноћи стискају тело
Само посрнуле тарабе су у мојим сенкама

БЕЗ РЕЧИ НЕМА СМРТИ

Речи одзвонише, без тога нема смрти
Ни радости, ни дечјег плача
У томе је сва људска памет

Речи псују и прете, болују тугу за свима
Дошаптавају се, долазе без најаве и јаука
И када смрт открије старост и донесе несрећу
Речи се утркују да је помилују

Кад оне онемоћају, све постаје допричано
Живот се тада ништи и постаје црна земља

Смрт не пита речи, после ње нестају сви рачуни
Не вреде више ни тврди гласови
А они што трепере као дудук давно су изгубљени

Коме се догоди да најраније сазри
Најтеже ће поделити неправду и паметне речи

У брдима где сам дотрајавао сељаци су увек несни!
Мисле да су речи:
И рат
И власт
Смишљене да им догорчавају живот!

ПОЖУТЕЛА ОЧЕВА СЛИКА

Дозива као да се велико зло спрема
У магли се назиру само гласови
Отврднуше очеви образи јаче од мрамора
У том превирању и промени одрастох

Постајемо највише криви за туђе судбине
Умиремо напречац, из ината или што морамо
Лице ми натекло, сличим умрлом претку
Набољевали смо, смрт се више не чује

Изостављам себе из опасних речи
Сами са собом причамо
Бауљимо у своја лица
Казујемо мисли заплетене у паучине

Укочио сам се као да ме стегла губа
Не вреди да оплакујем себе
Нека ме мучи слика мога оца
И празна кућа нашег дома

МАЛО ДАНА ЗА ПРАЗНЕ РЕЧИ

Чувам тешке слике
За дан се побољева, сутра умире
Оловне речи нису довољне да опишу тугу

Започеле су жалосне кавге
Плашим ноћашњи сан
Гутам халапљиво обојени страх

Можда ћу се удавити у сопственом бесу
На хоризонту се читају лажне вести
Некада давно криле су се подмукло

Само се гласови бране од нечега
Можда је и цели живот прошао мимо мене
Небо набрано звездама дозива на венчавање

Девојачка лепота нека умањи моју бол
Нећу да се ограђујем од Бога и људи
Преостало ми је мало дана за праве речи!

ГЛАС БЕЗГЛАСНИ

Отераћу глас безгласни
Отераћу лик нељудски
Отераћу мрачне снове

Нек се живот разводњава
Нека ласте лете југу
Нема наде, нема жеље
Да украсим своју тугу

Зазидаћу своје слике
Сатераћу песме бола
Оставићу сва сећања
Она мора бити моја

Остаје ми да се носим
Остаје ми да се надам
Остаје ми да се правдам
И да никад не настрадам

НЕСВАНУЋЕ

Протутњали су сви ратови овим крајем
Сеоске ваши су биле најсталнији гости
У људима су се мутили животи
Запрети погледом, речи сагоре

Мешала су се свакојака зла
Погледи су се стискали као да су силазили с ума
Људи су за ноћ побољевали
Ненадано спремни за смрт

Била су могућа свакојака нестајања

Личили су на сламке које су догоревале
Шапутали су као да су простирали глас из гроба
Све се некуд испозагубило
Непознате речи рушиле су сваку наду

Појачавао се страх, пристизале су ћораве кутије
Нека ноћи иду куда су пошле
Црних слутњи је ионако напретек

У сваком дану се осећа мирис паљевине
Ни чињенице више немају времена да се сложе
Само су речи падале као тешко камење

Била су могућа свакојака нестајања!

ЛАЖНИ ОКВИР НЕБА

Претворио сам се у сен
Разумевао сам поглед и говор усана
Осећао сам глас као лутријски бубањ
Живот се изломио у свим тоновима

У лажном оквиру неба
Налазила се кућа која ме звала
Осећао сам потребу да се смејем у рафалима
Надолазе неке опасне алузије

Можда ће живот нешто избрбљати
Привлачио ме звук невеселе песме
Говорио сам као тек ископани гроб
Лице ми се претварало у пепео

Да ли ћу моћи да ћутим дубоко и храпаво
Макар док гледам њу, несрећно удату жену
Налик оној из љубавних романа!

ГРОБОВИ БЕЗ ОЗНАКА

У ноћи без месечина и звезда
Ишчезнуо сам као дим
Био сам већ одлучно напустио четрдесету
Спреман да се повучем из живота

Онда сам се одлучио на хазард
Док је киша сипала у дебелим потоцима
И док се искрадао планински видокруг
Осећао сам како ми се смиловала

Гледао сам је испитивачки, и она мене
Као да смо желели да се пронађемо у успоменама
Зацвркутао сам гласом запуштеног клавира
Она је одузела моје говорење

Започели смо стару причу о утопљенику и сламки
Онда нам је паника угризла лице
Шта ће бити ако нас открију?
Слике су нудиле узбудљива тумачења

Знали смо да је време снова на измаку
Осећао сам се као стари цемпер изуједан мољцима
Окупирала нас заједничка мисао:
Наши гробови неће бити без ознака!

ЗАБОРАВ

Врата су се отворила
Ушли смо у ноћ
Могли бисмо да почнемо
Наше мале разговоре

Његовој жени још нисам слао цвеће
Можда ме је зато опрезно посматрала
Лице му је казивало речи:
- Ко је, доврага, овај човек?

Није ни чудо што су царовали упитници
Тајна је плавила ноћ
Сва наша питања била су у знаку вешала

Био је човек који је живео за опасност
Зашто му је зауставила дах моје питање:
- Дакле, зашто си убио оца?

Осећао сам како је пропадао као живи леш
Није могао да пронађе привремени заборав
Док се разговор гасио као последња искра свеће
Дошла је права смрт!

НЕМИРИ

Није волео тешка питања
Ни душу када је усамљена и горда
Узнемиравао се када му недостају речи
Плашила га је глад, хладноћа
И људи у изношеним оделима

Нека одлазе немири, нека лете успомене
Дошло је време да средим своје мисли
Нека лебде речи, осмеси и опијања
Нека плове тихи разговори у сутон
Желим да се отнем смрти!

ДАН

Залазим у дубоку јаму пуну крви
Дошао је дан наших задушница
Ако је живот тамница
Нека нам блатњави дан буде вечност

РАСТАНАК

Прошлост ми искрсну пред очима
Пробише се успомене

Као да је све било у неком другом животу
Пун је отрова спори растанак
С пријатељем кога волиш

Да ли посматрањем других
Разумемо своју душу

Борим се против сна и јутарње туге
Плело се око мене жеље за даљинама

ВОДЕНИЧНИ ТОЧАК

Не знам да сакријем своје срце
Сузе отерају тврде речи
Овладају ме дуге задихане мисли
Хоћу осмех, али је побегао од мене

Опасна мисао ме сплете
Остало је да немо стиснемо руке
Прсти су се чежљиво испреплетале
Неспретна моја душо

Када ћу поново чути шум живота
Питања осташе на далеком путу
Као да желе да сакрију тајну поруку
И да ме самељу као воденични точак!

ВАРЉИВА СЛИКА ЛЕТА

Удубљен у своју брбљивост
У једличну провинцијску беду
У обмане и ништавила
Осећам се као стара олупина

Отишла је душа изван земаљских догађаја
У очима више ништа не могу да читам
Само повремено примећујем згужвана лица
Или мир за неко старачко доба

Подругљиво се застидим свога бледог створа
Памети која ми застаје пред првом сликом
Одмахнем руком као да желим да побегнем
У своју слободу са страстима боје жара

У нашим душама смрт станује
И када бежимо из те тамне мрље
Она нас прати као недопричани сан
У сликама варљивих дана лета

ОЦА ВИШЕ НИЈЕ БИЛО

Речи ме позваше на узбуну
Зачух звона са сеоске цркве
Знао сам да је свему дошао крај

Седох на ужегли камен, ставих руке на лице
Сузе су саме долазиле над мојим уздрхталим телом
Летели су гавранови, пристизала је нагла ноћ

Док се душа делила с горчином
Учитељ је читао последњи говор
Мога оца више није било!

ЈЕДИНИ ЖИВОТ

Бледи и плачни животе
Губим и немирне кораке
И своје слике детињства
И наду која треба да дође

Да ли ћу моћи да видим живот
Као лепу слику у бистрој води
Или ћу морати поново да ћутим
Као свих минулих година немирног трајања

Одзвањају речи пријатеља:
- Ако се не радујеш дану, иди у кафану!?
Чујем их као ехо далеких предела
Као резак звук што ремети тишину

Не могу да верујем, човече
Јер је за мене кафана била једини живот!

БРБЉАЊЕ ДАЛЕКИХ АДРЕСА

Осећам се као још нераспоређени војник
Као крпа коју су бацили свима
Дошао је ред да побесним
Бледило ми је заробило лице

Постао сам сена своје преваре
Живот ме окружио са свих страна
У бојама које су дојављивале најгоре
Осећам глас који ћути мртвачки

У откупајима свих заборављених душа
И док је долазила прошлост која ме звала
Наилазиле су неке опасне илузије
Губиле су се младалачке године

Време је шкљоцнуло јаче од сећања
Можда ће неке далеке адресе нешто избрбљати
О данима када смо сањали слатке снове
Чуване као најдражи поклон

Не смета ми излет кишовитог времена
Не ремети ми ни дан смех непознате жене
Остаје ми да се понашам смирен као мумија
И да одслушкујем кључ који ће открити тајну браву

Не знам зашто ме привлачи жуто јесење лишће
Зашто одслушкујем жубор пресахлих потока
Док се лица претварају у незреле смокве
Као загонетни текст коме су открили праву шифру

ТУЂА ЖЕНА

Да ли ћу моћи да напишем писмо?
Да ли ћу моћи да опишем тебе
Можда, али је за то потребна снага
А она је нестала као лањски снег

Можда би било добро да те сањам
Спавам, склапам очи и плачем
Уместо тебе сањам свој пусти живот
Пред очима ми слика наше уџерице

Зар ти не би могла да се јавиш?
Напиши ми прво писмо
Прибележи само неколико речи
Можда само две по своме избору

Ах, немој писати, све је изгубљено
Поштар неће наћи моју улицу
А када би и нашао моју кућу
Све би било узалуд: ти си од јуче туђа жена!

НЕСЕЋАЊЕ

Ни пшеница не класа више као некад
Што је загрљени виђасмо у зору

Мучи ме ћутање у подне
Кад цврнци најављују кишу и ветар

Догорева ноћ туге, примичем се осами
Кроз маглу на коси, у ноћи замандаљеној

Одлазим у несећање
Заувек!

КРУГ

Круг се затвара окомито
Натерали ме да гледам Сунце
Зарадио сам мрак од тужног неба
Сада ми је све једно шта се збива око мене

Ни по шумовима не могу да распознајем тугу
Није ми жао што не видех њену свадбу
Ни кладанац што ме увек враћа у време
Када сам ходао натрашке

Кажу како у мраку човек може да види
Као да знају шта је то мрак без очију
Без суза којих више нема
И живота који се не чује

Мисле да сам оно мало дете
Што су варали да престане суза његова
Немам више ни жеља да будем
Оно што сам сањао као нејако чедо

Пожелео бих само мрак
Мевидљив свет је другима привиђење
Мени остаје да сањам поља непрегледна
У души опијеној болом којег више нема

ПАЊ

Кола су носила смрт сина
Што оца гледаше у потиљак
Кад силно удари неки пањ
И све оде у вечну бол

Устао је са зором летњом
Да оцу друштво прави
И да га брани од досаде
Што са летњом жегом стиже

Додирнуо је небеско плаветнило
Ни прво слово није знао да запише
Сем свог имена и понеку песму
Што у сутон певаше

ЧЕТРДЕСЕТ ОСМА ПЕСМА

Осећам стравичну звоњаву у телу
Свадљиво се топило моје време
Нема више жеља да побеђујем
Ћутим, бојим се свога гласа

Плашим се својих изненадних речи
Губим камените голети детињства
Замичен у забран прошаран свицима
Ближим се човеку којег нисам знао

Сусрећем своје оћутало лице
Сањивим очима не чујем ништа
Сажалјиво гледам себе, нестајем
Подругљиво се смешим своме животу

Сећања вуку као сенке
Кроз свој прозорски рам гледам живот
Не могу да причам заборављене ствари
Васкрсава садашњост која нестаје

Равнодушан сам на ново рађање дана
Ништа не могу до краја да разумем
Затровао сам се димом и свијим немирима
Док сунце догоревало као божићна свећа

Не могу кестењастом лишћу да продам црвено небо
Као заверенички несан откривам труле тајне
Отварају ми се странице препуне успомена
Крећемо споро као да смо у туђим оделима

Од надлазећих брига цркла би сва наша стока
У нечему смо увек слични као различите вере
Затварам очи, тражим изгубљену прошлост
Речи псују и прете, болују тугу за свима

Укочио сам се као да ме је стигла губа
Можда ћу се удавити у сопственом бесу
Нек се живот разводњава
Црних слутњи је ионако на претек

Говорио сам као тек ископани гроб
У ноћи без месечина и звезда
Сва наша питања била су у знаку вешала
Нека одлазе немири, нека лете успомене!

Дошао је дан наших задушница
Борим се против сна и јутарње туге
Када ћу поново чути шум живота
У сликама варљивих дана лета

Зачух звона са сеоске цркве
Да ли ћу моћи да видим живот
Можда ће неке далеке адресе нешто избрбљати
Пред очима ми слика наше учерице

Догорева ноћ туге
Примичем се осами
Ни по шумама не могу да распознајем тугу
Сем свог имена и понеке речи песме у сутон!

РЕЦЕНЗИЈА

Поезија Данила Коцића лишена је сваке фабуле, сликања догађаја и других захтева версификације; те класичне версификаторске особине аутор је подредио унутрашњој страни збивања и ритму у самом себи и личностима са којима комуницира.¹

Ћутање у његовој песми често има већи значај и учинак од говорења, психолошке паузе су акције. У њој је све – атмосфера и штимунг. Изгубљеност и беспомоћност људи Коцић нам не казује већ удахњује. То ми осећамо као јесењи ветар, као кишу, као елементарну непогоду, као пејзаж у коме смо се и сами нашли. Тај поетски штимунг је потекст који се рашчлањава у емоцији и остаје у нама као шум у ноћи, као зближавање са његовим патњама.

Његов свет чине завичајни људи. Они су увек са рукама испруженим животу, недоживљеном, а слућеном, чији дарови увек падају мимо њих. У својој и њиховој промашености, песник нам открива и њихове немире, страхове и своју пољуљану веру у бољи, радоснији живот. У том животном, а туробном пределу песникове душе доминантно место заузима неколико људских судбина са хтењима и разочарањима у свом

¹ Борислав Бора Здравковић (1930 – 2012), најбољи лесковачки песник, рођен је у Брестовцу код Лесковца. Професор књижевности, новинар, дугогодишњи уредник Нашег стварања. Објавио збирке песама: Тренуци лирике, Лесковац 1967, На падинама сна, Лесковац 2000. године. Заједничке збирке: Препознавања 1962; присутан у часописима. Члан је Књижевног клуба Глубочица и Удружења писаца. Добитник бројних награда за књижевност.

бивствовању. Ту је, пре свега, отац чијег се лика дотиче са великим пијететом, али и друге њему драге и занимљиве личности роднога краја.

Данило Коцић, професор и правник по образовању, а новинар по опредељењу, књижевни таленат је показао у збиркама за децу „Чудна лађа“ и „Дневник на распусту“ и романима „Изабрани живот“ и „Изабрана тишина“. Овога пута се успешно опробао у песмама за одрасле које ће бити пријатно изненађење за оне који воле модеран песнички израз.

Борислав Здравковић

О ПИСЦУ

Данило (од оца Благоја и мајке Маре) Коцић рођен је 4. септембра 1949. године у власотиначком селу Дадинцу. Професор је књижевности и дипломирани правник. Радио је као професор књижевности у власотиначкој гимназији „Стеван Јаковљевић“, а сада је стални дописник Политике из Лесковца. Објавио је збирке песама за децу „Чудна лађа“ и „Дневник на распусту“ и романе „Изабрани живот“ и „Изабрана тишина“. Награђиван је на анонимним кокурсима за кратку новинску причу. Члан је Удружења писаца општине Лесковац, покретач и главни и одговорни уредник дечјих новина „Лесковачки дневник“ („Панорама“).²

² *Напомена:* Подаци објављени у збирци песама „Говор камена“ (четрдесет осам песама), издање Удружења писаца и аутора, Лесковац 2004.

САДРЖАЈ

1. Говор камена (5)
2. Занавек (6)
3. Неодложно путовање (7)
4. Онемоћали сокак (8)
5. Бауљање ватре (9)
6. Задржане речи (10)
7. Препукли глас (11)
8. Човек којег нисам знао (12)
9. Натрули пролаз (13)
10. Време врше (14)
11. Клокот точкова (15)
12. Празна утроба (16)
13. Боје водених завеса (17)
14. Прозорски рам (18)
15. Брестове сенке (19)
16. Ткање препуно пакости (20)
17. Кише боје бакра (21)
18. Слутње туђих говора (22)
19. Мој свет (23)
20. Друштво (24)
21. Последњи трен (25)
22. Преостало распеће (26)
23. Међу нашим гробовима (27)
24. Речи из препуног облака (28)
25. Ноћни гласови (29)
26. Обојено небо (30)
27. Тарабе у мојим сенкама (31)
28. Без речи нема смрти (32)
29. Пожутела очева слика (33)
30. Мало дана за празне речи (34)
31. Глас безгласни (35)
32. Несвануће (36)
33. Лажни оквир неба (37)
34. Гробови без ознака (38)
35. Заборав (39)
36. Немири (40)

37. Дан (41)
38. Растанак (42)
39. Воденични точак (43)
40. Варљива слика лета (44)
41. Оца више није било (45)
42. Једини живот (46)
43. Брбљање далеких адреса (47)
44. Туђа жена (48)
45. Несећање (49)
46. Круг (50)
47. Пањ (51)
48. Четрдесет осма песма (52)

РЕЦЕНЗИЈА (54)

О ПИСЦУ (56)

Данило Коцић
ГОВОР КАМЕНА
(четрдесет осам песама)

&

Издавачи:
Аутор
Удружење писаца општине Лесковац

&

Уредник:
проф. др Душан Јањић

&

Рецензент:
Борислав Здравковић, проф.

&

Технички уредник:
Бојан Крстић

&

Штампа:
Ђак, ЈМБ 303 Лесковац

&

Тираж:
300 примерака

CIP – Каталогизација у публикацији
Народне библиотеке Србије, Београд

821.163.41-14

КОЦИЋ, Данило
Говор камена: (четрдесет осам песама)
/ДанилоКоцић – Лесковац; Д. Коцић, 2004.
(Лесковац:Бак), 56 стр.; 21 цм

Тираж; 300. - Стр. 56: Рецензија /Борислав Здравковић

ISBN 86 – 905401 – 0 - 5

COBISS. SR - ID 114131212